

Alte titluri ale autorului publicate
la editura RAO

FICȚIUNE

- *A doua moarte*
- *Suflete la preț redus*
- *La broasca leșinată*
- *Puterea*
- *Labyrinth.com*
- *Voodoo*
- *Pulbere neagră*
- *Hoodoo Creek*
- *Cine a ucis-o pe Nora Jones?*
- *Sanitarium. Locul în care nimic nu este ce pare a fi*
- *O amintire de la Paris*
- *Cartea oglinzilor*

NONFICȚIUNE

- *Misterele istoriei: religie, politică, bani*
- *Noua economie: ABC pentru viitorii milionari*

EUGEN OVIDIU CHIROVICI

**CARTEA
SECRETELOR**

PROLOG

PARIS, FRANȚA, OCTOMBRIE 1976

Terminalul 1 al aeroportului Charles de Gaulle din Paris era construit în formă de caracatiță: nenumărate brațe alcătuite din coridoare și anexe porneau din corpul central, conectând zonele de serviciu cu celelalte facilități. Era futurist, aglomerat și zgomotos, iar când sosi în holul mare de la intrare, Tânărul simți un impuls aproape irezistibil de-a face stânga-mprejur și a pleca de acolo.

Își cumpărase biletul cu o seară în urmă, de la o agenție în apropiere de Rue de Rome. Mai avea trei ore până la plecare, așa că trebuia să petreacă o vreme în acel loc în care aerul devinea parcă din ce în ce mai rarefiat.

Își luă bagajul și urcă până la etajul al doilea, în căutarea unui loc în care să se așeze. Măsurile de securitate fuseseră înăspriate din iunie, când un avion Air France fusese deturnat de teroriști spre Uganda, cu 248 de pasageri la bord.

Patrulele erau peste tot, iar agenții care le compuneau erau echipați ca într-un film postapocaliptic. Încercă să nu

Respingește amanii și cărțile
față greșeala de a-i privi insistent, lucru care le-ar fi atras
atenția.

Găsi un loc liber într-o cafenea, în spatele culoarului principal, comandă un espresso dublu și-și puse geanta de voiaj sub scaun. Pe fereastră, se zăreau norii grei și avioanele aliniate în fața hangarelor, echipele de mențenanță și autobuzele pline cu pasageri roind printre ele. În apropiere, dintr-un mic radio cu tranzistori se revărsa cu tandrețe melodia Robertei Flack, *Killing Me Softly* – o ironie a sortii.

Era hotărât să nu se gândească prea mult la ceea ce se întâmplase cu două nopți în urmă, cel puțin nu până avea să ajungă înapoi în America. Era posibil ca părinții ei să fi dat alarmă, iar autoritățile să fie în alertă. În această eventualitate, ar fi devenit deja unul dintre suspecți, iar pentru poliție ar fi fost o prioritate să-l împiedice să părăsească țara. Trebuia să ajungă acasă, în siguranță – cât de prețios sună cuvântul respectiv! – și să vadă dacă planul pe care-l concepuse era funcțional.

Nu era doar problema legală. Agoniza la gândul că n-o va mai revedea niciodată. Se temuse mereu de ireversibil, de fapte care nu pot fi niciodată reparate, indiferent cine era responsabil pentru ele.

Când avea șase ani, primise cadou un peștișor auriu, într-un bol de sticlă. După vreo lună, uitase să-l hrănească mai multe zile la rând, iar peștișorul murise: într-o dimineață, îl găsise plutind ca o mică bijuterie strălucitoare pe suprafața de un verde întunecat a apei. Mama lui încercase să-l consoleze, spunându-i că specia aceea era, probabil, prea sensibilă și că oricum peștișorul n-ar fi supraviețuit, dar el n-o crezuse. Știa că fusese vina lui. Și indiferent cât de

rău i-ar fi părut, nu mai putea să facă nimic pentru a schimba lucrurile.

Un bărbat înalt și transpirat îl întrebă dacă se putea aşeza la masă. Tresări și aproape că vărsă cafeaua din care tocmai sorbea, însă încuiuință printr-un semn din cap că locul din față lui era liber.

Bărbatul comandă un cappuccino și doi croașanți, pe care începu să le înfulece imediat ce i-au fost aduse.

– Este pentru prima oară când vin pe aeroportul acesta, ii mărturisi bărbatul, scuturând firimiturile de pe masă. Cred că au făcut o treabă bună, nu-i aşa?

Vorbea franceza cu un accent ciudat, rostogolind „r“-urile și înghițind consoanele. Tânărul mormăi ceva în semn de aprobare. Pe urmă își tamponă gura cu un șervețel și-și dădu imediat seama că, în ultimele două zile, ștersul buzelor devenise un gest compulsiv, ca și când încerca să scape de petele de...

– Sânge, spuse bărbatul.

– Poftim? exclamă Tânărul.

– Cred că aveți o pată mică de sânge pe jachetă. Mă pricep la astfel de lucruri. Sunt medic.

Tânărul încercă să găsească pată la care se referea interlocutorul lui, dar nu reuși – era probabil undeva aproape de umăr și ar fi trebuit să-și dea jos jacheta ca să vadă.

– Probabil o rană de la bărbierit, zise el.

Brusc, își simți gura uscată și-și drese vocea.

– Ciudat! Nu văd nicio urmă de tăietură pe față dumitale. Sunteți englez?

– American. Trebuie să plec. Mi-a părut bine, o zi bună.

Respect. Bărbatul île privi amirat și mormăi ceva drept răspuns, însă el deja se ridicase și dispăruse în șuvoiul de călători.

La celălalt capăt al culoarului erau niște toalete. Intră într-un separeu și încuie ușa. I se făcu greață de la miroslul puternic de odorizant și se abținu cu greutate să nu vomite espresso-ul care încerca acum să revină în esofag. Își scoase pașaportul din buzunar, îl deschise și privi fotografia, încercând să-și imagineze propriul chip.

„E în ordine, își spuse el, totul este în ordine. Tot ce trebuie să fac este să rezist încă o oră sau două și să dispar de aici. Nimeni nu va afla.“

Îeși din separeu și-și studie imaginea în oglindă în timp ce se spăla pe mâini. Privi pata de sânge pe care o observase bărbatul de la masă – era de mărimea unei monede de un cent. Își scoase haina, înmuie un șervețel de hârtie în apă cu săpun și începu să-o îndepărteze. Șervețelul căpăta încet o nuanță de roz murdar, tern.

Două ore mai târziu, își predă bagajul, apoi urcă la etajul al patrulea și merse hotărât spre ghișeul de control al pașapoartelor. Pe când aștepta la rând, scoase un șervețel din buzunar și-și tamponă buzele. Încă simțea senzația de arsură când ajunse la ofițerul vamal, căruia îi dădu pașaportul prin fanta panoului de sticlă.

CAPITOLUL 1

NEW YORK, NEW YORK, CU UNSPREZECE LUNI ÎN URMĂ

– Doamnelor și domnilor, bună seara. Numele meu este James Cobb și, după cum unii dintre dumneavoastră știți deja, în ultimii ani mi-am concentrat cercetările asupra așa-numitelor stări de conștiință modificată – mă refer în special la transa hipnotică. Avem oportunitatea de a fi împreună aici, în această seară, datorită generoasei inițiative a Fundației J.L. Bridgewater, căreia doresc să-i mulțumesc încă o dată.

Nu voi vorbi despre cartea mea recentă, care tratează același subiect și pe care sper că o veți considera o lectură interesantă, ci despre căile pe care le-am urmat pentru a ajunge la concluzii pe care le-am formulat la finele volumului.

Sunt prin sală detectivi sau procurori? Văd câteva mâini ridicate. Sunt sigur că oricare dintre dumneavoastră ar fi încântat să înlocuiască zilele și nopțile de investigații, sutele de proceduri tehnice, orele de interrogatorii și munca de laborator cu o scurtă sesiune de hipnoză, în care suspectul, aflat în transă, să fie întrebat un singur lucru: ai comis crima?

Dar știm deja că lucrurile nu sunt atât de simple. De fapt, n-am nicio garanție că, odată ce o persoană se află în transă hipnotică, spune adevărul și numai adevărul și că pot fi astfel total eliminate cel puțin două aspecte esențiale ale procesului de comunicare – disimularea și fantasia.

Din aceleași motive, detectorul de minciuni – considerat, la început, un adevărat miracol – este în prezent acceptat în unele instanțe doar ca dovadă circumstanțială, iar în altele nu este acceptat deloc.

În anii '80, de exemplu, au existat psihiatri care au profitat de expunerea așa-ziselor cazuri de abuzuri sataniste asupra copiilor, abuzuri despre care s-a spus că ieșiseră la iveală în urma sesiunilor de hipnoză la care fuseseră supuse victimele, acum ajunse la maturitate. Astăzi știm că multe vieți au fost distruse pe baza unor fantezii, rezultat al manipulării pacienților de către examinatorii lor. În transă, subiecții n-au revelat *amintiri* adevărate, ci au răspuns în așa fel încât să-i facă pe plac medicului.

Pe de altă parte, cercetările mele au confirmat faptul că, odată aflat sub hipnoză, voința subiecțului este diminuată dramatic, iar liberul său arbitru este aproape anihilat. De aceea, dacă hipnotizatorul o cere, o persoană aflată în transă poate să facă lucruri pe care în stare de conștiență le-ar refuza.

Acum am să vă fac o simplă demonstrație. Trebuie să răspundeti la două întrebări, una după alta, cât de repede puteți. Bine, sunteți gata? Imagineați-vă că ați fost invitați să participați la o cină de gală într-un restaurant elegant. În regulă, deci numele voastre sunt trecute pe un... Exact, pe un tabel. Cine l-a ucis pe Cain?

Răspunsul vostru a fost *Abel*, deși sunt sigur că știți la fel de bine că mine că în Biblie este invers: Cain l-a ucis pe Abel și a fugit la răsărit de Eden, în țara lui Nod. De ce ați răspuns greșit? Explicația nu este atât de simplă pe cât ați fi tentați să credeți la prima privire.

Desigur, asocierea de cuvinte dintre *tabel* și *Abel* este evidentă. Dar de ce a avut un efect așa de puternic asupra voastră, suficient cât să vă distra ga de la răspunsul pe care-l considerați corect? Ar trebui să ținem cont de faptul că eu am fost cel care a pus întrebarea, aici, sus, pe podium, considerat de domniile voastre, fără îndoială, ca fiind posesorul unor cunoștințe superioare.

Într-o astfel de situație, are loc un *transfer de responsabilitate*, care este vizibil mai ales în cazurile de conflict armat, când mase mari de oameni își urmează liderii, indiferent dacă ordinele lor pot însemna moartea pentru mulți dintre ei. Publicul îi acordă automat persoanei de aici, de pe acest podium, abilități superioare lui, iar în astfel de condiții, gradul de sugestibilitate crește.

Sau imagineați-vă că vă aflați în jungla amazoniană și sunteți ghidați de cineva către un adăpost. Transferul de responsabilitate/credibilitate către ghid este aproape total, pentru că vă găsiți într-un mediu ostil și periculos, deci viața vă este supusă unei amenințări iminente.

V-am dat aceste exemple pentru a vă arăta cum funcționează lucrurile pe durata hipnozei. Responsabilitatea pe care subiecțul o transferă către examinator este cu mult mai mare în cazul stăriilor de conștiință modificată decât în așa-numitele stări normale. Lumea imaginată prin care este ghidat subiecțul îi este complet străină acestuia, însă același subiect *presupune* că examinatorul înțelege perfect acel

Respect pentru oameni și cărti

spațiu mental. Și, între noi fie vorba, adesea nu este nimic mai mult decât atât – o presupunere.

Apoi există chestiunea relativității a ceea ce noi numim, în general, *realitate*. „Stim“ că un subiect, un obiect, o persoană sunt *reale* pentru că, prin simțurile noastre, adunăm informații care, odată procesate de creier, ne conduc la o concluzie. Da, auditoriul în care stați există, la fel și persoana care vă vorbește și prezentarea PowerPoint. Toate aceste lucruri sunt reale, nu-i aşa? Stim asta deoarece le *vedem*, *auzim* și *simțim*. În consecință, *stîm* că ceea ce trăim este „real“. Dar un subiect aflat sub influența unei substanțe puternice precum LSD-ul *știe*, *vede* și *simte* o „realitate“ total diferită, care pentru el este la fel de convingătoare cum este pentru noi această sală acum.

Este nevoie doar de o modificare minusculă în chimia complexă a creierului nostru pentru a ne simți fericiți sau a cădea în depresie ori să fim foarte calmi sau extrem de violenți, apatici sau agitați, plini de imaginație sau plăcăziți, indiferent de realitatea „obiectivă“ din jurul nostru și de informațiile/cunoșterea acumulate în trecut, care ne-au format convingeri, credințe și comportamente aparent solide.

Drept rezultat, m-am întrebat ce fel de *realitate* descrie un subiect aflat în starea de hipnoză: realitatea acelui moment unic și irepetabil, aşa-numita realitate „obiectivă“? Realitatea „subiectivă“ sugerată de examinator? Realitatea cimentată de convingeri și credințe dobândite de-a lungul vieții, realitatea pe care o putem numi *transcendentă* și care nu este rezultatul procesului cognitiv obișnuit? Subiectul comunică, oare, ceea ce *crede*, ceea ce *vede* sau doar ceea ce intuiuște că *ghidul* său mental, terapeutul, ar vrea să comunice?

În continuare, să trecem la a doua parte a întâlnirii noastre, în care voi răspunde la întrebări din partea publicului. Am căzut de acord cu organizatorii ca, din cauza constrângerilor de timp, aceste întrebări să fie în număr de cinci. Sper că aceia dintre dumneavoastră care vor să-mi adreseze o întrebare și-au înscris deja numele pe listă, la intrare. La final, va avea loc o sesiune de autografe la acel stand. Vă mulțumesc pentru timpul pe care mi l-ați acordat. A fost o adevărată onoare să fiu astăzi aici.

În acea seară, după prelegeră, plănuisem să mă întâlnesc la cină cu Randolph Jackson, reprezentantul fundației, și cu Brenda Reuben, agenta mea. Însă Brenda avea o răceală puternică și Randolph tocmai aflase că în dimineața următoare trebuia să fie în Atlantic City, aşa că a plecat în grabă. I-am spus Brendei să meargă acasă și am condus-o la garajul subteran în care își parcase mașina, apoi am ieșit afară să caut un taxi.

Imediat am fost abordat de un bărbat înalt, suplu și cu un aer milităros. Arăta cam de șaizeci de ani și avea o mustață subțire, de genul celor la modă printre seducătorii anilor '30. Purta un costum închis la culoare, cu un pardesiu asortat și s-a prezentat drept Joshua Fleischer.

De regulă, încerc să evit contactul cu oamenii din public după o sesiune de autografe sau după o prelegeră. Cei care vin la mine sunt adesea obosiți și-mi este întotdeauna greu să scap de ei. Uneori, după astfel de întâlniri, primesc scrisori sau e-mailuri în care sunt avertizat că banii și celebritatea nu mă pot salva din flăcările iadului.

– Aș vrea să vă invit la cină, domnule Cobb, a spus bărbatul.

Respect pentru oameni și cărti

Eram în fața librăriei și vântul bătea în rafale, ridicându-i
tivul hainei deschise. Sub braț avea o copie a cărții mele, pe
care o ținea strâns, de parcă s-ar fi temut să n-o piardă.

– Vă mulțumesc, însă deja am planuri, am răspuns și am
dat să cobor treptele.

Și-a pus ușor mâna pe umărul meu.

– Probabil că după astfel de evenimente sunteți asaltat de
tot felul de ciudați, dar vă asigur că nu mă număr printre ei.
Am toate motivele să cred că veți fi interesat de ceea ce am
să vă spun. Munca dumneavoastră îmi este foarte familiară
și știu despre ce vorbesc. V-am citit cartea în urmă cu o lună,
imediat după publicare, și am știut imediat că sunteți per-
soana pe care o caut.

I-am mulțumit din nou, însă tot i-am refuzat invitația.
N-a insistat, dar a așteptat lângă mine până când un taxi
aflat în trecere a opri.

– O să vă trimit un e-mail, m-a avertizat el. Vă rog să vă
asigurați că nu ajunge în spam. Veți vedea, este vorba de o
chestiune foarte importantă.

Când am urcat în mașină, l-am auzit tușind. Era o tuse
adâncă și epuizantă, caracteristică oamenilor care suferă de
maladii cronice.

Uitasem de această întâlnire, însă două zile mai târziu
mesajul lui a sosit în Inbox. Suna așa:

Dragă James (dacă-mi permitiți),

Poate că aş fi putut să aleg o cale mai bună de a te
aborda, însă m-am gândit că ar fi mai bine să ne întâlnim
față în față. Nu sunt săcător sau nebun. Nu sunt obsedat de
ocult sau de lumile paranormale sau paralele.

Cred că ar trebui să încep prin a-ți spune câte ceva
despre mine.

Deja îmi știi numele. Dacă nu l-ai reținut în seara
aceea, îți amintesc că mă numesc Joshua Fleischer. M-am
născut la New York, am absolvit Engleza la Princeton în
1976, iar la începutul anilor '80 am dat câteva lovitură
serioase la bursă.

În 1999 m-am mutat în Maine, după un incident tragic.
Mi-am spus că sunt prea obosit să mai trăiesc într-un oraș
mare și am cumpărat o proprietate în apropierea unei
rezervații naturale. N-am fost niciodată însurat, n-am copii
sau rude apropiate și mi-am pierdut părinții la vîrsta de
opt-sprezece ani. Am niște rude din partea mamei care
locuiesc în nordul statului New York, dar ultima oară când
am vorbit la telefon cu ei trebuie să fi fost în urmă cu mai
bine de treizeci de ani.

Sper că n-ai ajuns deja la concluzia că sunt un singu-
ratic și un mizantrop, un troglodit care se ascunde în
spatele banilor și-al influenței pe care aceștia o aduc. Te
asigur că am o viață socială extrem de activă. Nu m-am
însurat niciodată de teama că mai devreme sau mai târziu
va trebui să trec prin durerea imensă de a merge la în-
mormântarea femeii iubite, condamnat să trăiesc mai
departe, sau – chiar mai rău – să forțez pe ea să treacă prin
asta. Poate că doar complic lucrurile și poate că, pur și
simplu, n-am întâlnit persoana potrivită, care să mă facă să
cred că ne vom întâlni din nou după moarte.

În viața mea au existat câteva femei și unele dintre ele
au însemnat mult pentru mine. Însă niciodată atât de mult
încât să numesc aceste legături „dragoste“, cu o singură
excepție. Îți voi povesti despre femeia respectivă la